

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 13 décembre 1996, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet de loi "instituant les commissions de libération conditionnelle", a donné le 12 février 1997 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 13 december 1996 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling", heeft op 12 februari 1997 het volgend advies gegeven :

Examen du projet.Article 2.

La disposition est superflue et doit être omise.

Article 5.

1. Le paragraphe 1er reste en défaut de préciser quel sera le statut du juge qui présidera la commission. Il convient d'indiquer clairement si, en plus de son traitement, il bénéficie d'un supplément de traitement comme c'est le cas pour le juge d'instruction et pour le juge de la jeunesse. Il appartient au législateur d'établir ce statut.

2. Au paragraphe 2, il y a lieu de préciser que le suppléant du président de la commission doit également introduire sa candidature à la fonction.

Article 6.

1. Le paragraphe 3 prévoit que les assesseurs et leurs suppléants sont nommés sur la base des candidatures présentées par un comité de sélection "à créer par le ministre de la Justice".

L'habilitation donnée par le législateur à un ministre méconnaît l'article 108 de la Constitution, lequel réserve au Roi l'exécution des lois. Cette méconnaissance est d'autant plus avérée que les pouvoirs que la loi accorde en

.../...

l'espèce au ministre sont, de par leur importance, difficilement compatibles avec le caractère accessoire que doivent revêtir les compétences déléguées à un ministre.

Il s'ensuit que la disposition examinée doit être revue afin de confier au Roi le soin de créer ledit comité de sélection et de préciser la procédure selon laquelle il sera amené à faire ses propositions.

2. Il y a lieu de préciser l'autorité entre les mains de laquelle les assesseurs doivent prêter le serment constitutionnel si on entend déroger à l'article 601, 1^o, du Code judiciaire. Il faut également mentionner que les causes de récusation des juges sont applicables aux assesseurs.

Article 7.

La disposition en projet prévoit la désignation d'un membre du ministère public. Elle reste en défaut de préciser le statut de ce magistrat qu'il appartient au législateur d'établir.

Article 8.

Le paragraphe 1er, alinéa 2, prévoit que

"La compétence en matière de libération conditionnelle peut être transférée par la commission compétente à une autre commission, pour autant qu'il y ait accord entre les commissions concernées".

.../...

Le mécanisme instauré peut créer une grande insécurité.

C'est au Roi qu'il appartient de déterminer les cas dans lesquels et les règles selon lesquelles la compétence d'une commission peut être transférée à une autre commission.

Article 10.

En ce qui concerne le paragraphe 2, il est renvoyé à l'observation formulée à propos des articles 5 et 7.

Article 11.

Cette disposition serait mieux rédigée comme suit :

"Le Roi règle le fonctionnement des commissions".

Article 12.

Il n'y a guère de sens de fixer la date d'entrée en vigueur de la loi dans "les" arrêtés d'exécution. Un seul arrêté suffit à cet effet.

Il y a donc lieu de rédiger l'article examiné comme suit :

"Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de la présente loi qui doit correspondre avec la date d'entrée en vigueur de la loi relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964".

Observation finale.

Le texte néerlandais du projet serait mieux rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Onderzoek van het ontwerp.

Artikel 2.

De bepaling dient als overbodig te vervallen.

Artikel 5.

1. In paragraaf 1 wordt niet vermeld welke rechtspositie de rechter zal hebben die de commissie zal voorzitten. Er dient duidelijk te worden vermeld of hij, naast zijn wedde, een weddebijslag krijgt zoals dat het geval is voor de onderzoeksrechter en voor de jeugdrechter. Het komt de wetgever toe die rechtspositie te bepalen.

2. In paragraaf 2 dient te worden vermeld dat de plaatsvervanger van de voorzitter van de commissie eveneens moet solliciteren naar het ambt.

Artikel 6.

1. Paragraaf 3 bepaalt dat de assessoren en hun plaatsvervangers benoemd worden op basis van de kandidaturen die worden voorgedragen door een "door de Minister van Justitie op te richten" selectiecomité.

.../...

De machtiging die de wetgever aan een minister verleent schendt artikel 108 van de Grondwet, dat de uitvoering van de wetten voorbehoudt aan de Koning. Die schending staat des te meer vast daar de bevoegdheden die de wet in dit geval aan de minister opdraagt, door de belangrijkheid ervan, moeilijk bestaanbaar zijn met de kenmerken van ondergeschiktheid die de aan een minister opgedragen bevoegdheden moeten vertonen.

Daaruit volgt dat de onderzochte bepaling moet worden herzien om aan de Koning de taak op te dragen het genoemde selectiecomité op te richten en nader te bepalen volgens welke procedure het comité zijn voordrachten zal moeten doen.

2. Er dient te worden vermeld bij welke overheid de assessoren de grondwettelijke eed behoren af te leggen als men wenst af te wijken van artikel 601, 1^o, van het Gerechtelijk Wetboek. Tevens behoort te worden vermeld dat de wrakingsgronden die voor de rechters gelden van toepassing zijn op de assessoren.

Artikel 7.

De ontworpen bepaling voorziet in de aanstelling van een lid van het openbaar ministerie. Er wordt niet in vermeld welke de rechtspositie is van die magistraat, van welke rechtspositie de vaststelling aan de wetgever toekomt.

.../...

Artikel 8.

Paragraaf 1, tweede lid, bepaalt het volgende :

"De bevoegdheid inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling kan door de bevoegde commissie worden overgedragen aan een andere commissie, mits hierover tussen de betrokken commissies overeenstemming bestaat".

Het ingevoerde mechanisme kan aanzienlijke rechts-onzekerheid doen ontstaan.

Het komt de Koning toe de gevallen te bepalen waarin en de regels volgens welke de bevoegdheid van een commissie kan worden overgedragen aan een andere commissie.

Artikel 10.

Wat paragraaf 2 betreft wordt verwezen naar de opmerking die wordt gemaakt in verband met de artikelen 5 en 7.

Artikel 11.

Deze bepaling zou beter worden gesteld als volgt :

"De Koning regelt de werking van de commissies".

.../...

Artikel 12.

Het heeft weinig zin de datum van inwerkingtreding van de wet te bepalen in "de" uitvoeringsbesluiten. Een enkel besluit volstaat daartoe.

Het onderzochte artikel moet dus als volgt worden geredigeerd :

"De Koning stelt de datum van inwerkingtreding vast van deze wet, die moet overeenstemmen met de datum van inwerkingtreding van de wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen bij de wet van 1 juli 1964".

Slotopmerking.

De Nederlandse tekst van het ontwerp is voor verbetering vatbaar. Zo schrijve men in artikel 2 beter "genaamd" in plaats van "genoemd" en "regels" in plaats van "modaliteiten"; in artikel 3 dienen de woorden "Hij duidt tevens aan" vervangen te worden door de woorden "Hij bepaalt tevens"; in paragraaf 3 van artikel 5 schrijve men "geldt" in plaats van "vindt plaats" (dezelfde opmerking geldt voor artikel 7, § 3); in paragraaf 2 van artikel 8 schrijve men "volgt de situatie" in plaats van "volgt de toestand op"; in paragraaf 1 van artikel 10 schrijve men "de commissie en het secretariaat ervan" in plaats van "de commissie en van haar

.../...

secretariaat"; in paragraaf 2 van hetzelfde artikel, ten slotte, schrijve men "De Koning bepaalt het bedrag van de vergoedingen per zitting aan de voorzitter en het lid van het openbaar ministerie en de nadere regels voor de toekenning ervan, alsmede de wedden van de assessoren en de vergoedingen van de plaatsvervangers".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

président,
voorzitter,

Y. KREINS,
P. LIENARDY,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. DELPEREE,
J. van COMPERNOLLE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par
M. M. BAUWENS, auditeur adjoint.
La note du Bureau de coor-
dination a été rédigée et exposée
par Mme P. VANDERNACHT, ré-
férendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. M. BAUWENS, adjunct-
auditeur. De nota van het
Coördinatiebureau werd opge-
steld en toegelicht door
Mevr. P. VANDERNACHT, adjunct-
referendaris.

La concordance entre la ver-
sion française et la version
néerlandaise a été vérifiée
sous le contrôle de M. J.-J.
STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.